

Nærings- og fiskeridepartementet

Levert elektronisk på regjeringen.no

Deres ref.
21/3215-2

Vår ref.
Sak nr: 21/17575-2
Saksbehandler: Nina Elise Dietzel
Dir.tlf: 95 79 53 28

Dato:
03.01.2022

Forbrukertilsynets hørings svar - forslag til endringer i konkurranseloven

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev av 1. oktober 2021 om forslag til endringer i konkurranseloven.

I høringsnotatet settes det frem to alternative forslag når det gjelder overprøving av Konkurransetilsynets vedtak. Det ene alternativet er at Konkurransetilsynet får mulighet til å reise søksmål over Konkurransesklagemenndas vedtak. I det andre alternativet foreslås en utredning av om Konkurransesklagemennda bør avvikles.

Forbrukertilsynet vil med dette gi sin støtte til departementets forslag om søksmålsadgang for Konkurransetilsynet.

Etter gjeldende rett har verken Konkurransetilsynet eller departementet mulighet til å anlegge søksmål over nemndas vedtak, selv om de mener at vedtaket er feil og vil ha uheldige konsekvenser i den enkelte sak og eventuelt i fremtidige saker. En av begrunnelsene er at en søksmålsadgang bryter med den hierarkiske oppbygningen av forvaltningssystemet.

I høringsnotatet uttaler departementet at hensynet til forvaltningsrettens hierarkiske system ikke bør være et avgjørende argument mot en søksmålsadgang. Departementet viser blant annet til at Konkurransesklagemennda er en uavhengig klagenemnd, som ikke har noen instruksjonsrett overfor Konkurransetilsynet og heller ikke administrativt overordnet tilsynet. Nemndas rolle er begrenset til å behandle saker som klages inn for den.

Forbrukertilsynet er i likhet med Konkurransetilsynet avskåret fra å bringe klageorganets vedtak inn for domstolene. I forbindelse med høringer om endringer i markedsføringslovens håndhevingsregler i 2016 argumenterte vi imidlertid for at Forbrukertilsynet burde få mulighet til å anlegge søksmål over Markedsrådets vedtak. Vi mente blant annet at hensynet til forvaltningshierarkiet ikke var spesielt tungtveiende, og viste til at Markedsrådet er et uavhengig domstolsliknende organ, som ikke har noen kontakt med Forbrukertilsynet i det daglige eller noen direkte innvirkning på tilsynsarbeidet. Videre at det vil fremstå som ubalansert at kun den private part har anledning til å bringe Markedsrådets avgjørelse inn for domstolene. Vi stilte også spørsmål ved om manglende søksmålsadgang ville være i strid med direktivet om urimelig handelspraksis¹, som oppstiller krav om at det skal være mulig å bringe avgjørelser fra forvaltningen inn for domstolene. Barne- og familiedepartementet gikk imidlertid ikke inn for å innføre søksmålsadgang, og viste blant annet til at Konkurransetilsynet ikke har en slik mulighet, og at spørsmålet ble nærmere vurdert i forbindelse med opprettelsen av ny Konkurranseskjennelse.

Flere av argumentene Forbrukertilsynet hadde i høringsrunden i 2016 om endringer i markedsføringsloven gjør seg etter vårt syn også gjeldende for Konkurransetilsynet. Konkurransetilsynet skal gjennom håndhevingen av konkurranseloven bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser, til fordel for forbrukerne og næringslivet i ulike markeder. Ved anvendelsen av loven skal det tas særlig hensyn til forbrukernes interesser. Det er derfor etter vårt syn uheldig at Konkurransetilsynet er avskåret fra å få overprøvd Konkurranseskjennelsevedtak der tilsynet mener at nemndas vedtak er feil og der avgjørelsen kan få uheldige konsekvenser også utover den enkelte saken. I likhet med Nærings- og fiskeridepartementet, mener Forbrukertilsynet at gode grunner taler for at Konkurransetilsynet får mulighet til å reise søksmål om Konkurranseskjennelsevedtak. Vi legger til grunn at terskelen for å ta ut søksmål vil være høy og brukes unntaksvis. Søksmålsadgangen vil likevel være en viktig og nødvendig sikkerhetsventil.

Med hilsen

Trond Rønningen
direktør

Bente Øverli
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur

Kopi: Barne- og familiedepartementet

¹ Direktiv 2005/29/EF artikkel 11 nr. 3.